

Οι ευρωπαϊκοί λαμπτήρες γίνονται ενεργητικά αποδοτικότεροι

Η ΕΕ όρισε νέες απαιτήσεις για τη ενεργειακή απόδοση τις οποίες θα πρέπει να ικανοποιούν οι λαμπτήρες που παράγονται για την αγορά της ΕΕ από την 1^η Σεπτεμβρίου 2009.

Οι κλασικοί λαμπτήρες πυράκτωσης και οι λαμπτήρες αλογόνου θα καταργηθούν σταδιακά από την αγορά μέχρι το τέλος του 2012.

Ωστόσο, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές θα βρουν εναλλακτικούς λαμπτήρες που προσφέρουν είτε την ίδια ποιότητα φωτισμού είτε μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας.

Το παρόν έγγραφο εξηγεί το περιεχόμενο του μέτρου, τους διαθέσιμους εναλλακτικούς λαμπτήρες, τα οφέλη για τον καταναλωτή και παρέχει ορισμένες γενικές πληροφορίες για τη νομοθετική διαδικασία.

Θα θέλαμε να τονίσουμε ειδικότερα τα παρακάτω στοιχεία σχετικά με τη μετάβαση:

- Εκτός από τους λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους, οι βελτιωμένοι λαμπτήρες πυράκτωσης με τεχνολογία αλογόνου και διόδους εκπομπής φωτός (LED) θα διατίθενται επίσης ως εναλλακτικές λύσεις στους συμβατικούς λαμπτήρες πυράκτωσης. Οι βελτιωμένοι λαμπτήρες πυράκτωσης, οι οποίοι παράγουν επίσης φωτισμό με πυράκτωση, παρέχουν ακριβώς την ίδια ποιότητα φωτισμού με τους συμβατικούς λαμπτήρες.
- Οι λαμπτήρες που καταργούνται δε θα απομακρυνθούν από τα ράφια των καταστημάτων την 1^η Σεπτεμβρίου. Οι πωλητές θα μπορούν να πουλήσουν τα αποθέματα που ήδη διαθέτουν.
- Υπήρξαν πολλά ερωτήματα για τους λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους (CFL, επίσης γνωστοί και ως λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας). Περισσότερες λεπτομέρειες για την απόδοσή τους, για την εξοικονόμηση κόστους, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και θέματα σχετικά με την υγεία διατίθενται στις συνημμένες συχνές ερωτήσεις. [σύντομα διαθέσιμη]

Τι αλλάζει για τον καταναλωτή; - εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων

Οι συμβατικοί λαμπτήρες πυρακτώσεως και αλογόνου που δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις, θα αποσυρθούν σταδιακά από την αγορά της ΕΕ από το 2009 έως και το 2012.

Ωστόσο, υπάρχουν πολλές εναλλακτικές λύσεις που προσφέρουν την ίδια ποιότητα φωτισμού ή/και υψηλότερη εξοικονόμηση ενέργειας, όπως:

- Οι βελτιωμένοι λαμπτήρες πυρακτώσεως με τεχνολογία αλογόνου, οι οποίοι είναι πλήρως ισοδύναμοι με τους παραδοσιακούς λαμπτήρες πυρακτώσεως από πλευράς σχήματος και ποιότητας φωτισμού
- οι μεγάλης απόδοσης και μεγάλης διάρκειας ζωής λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους
- οι μεγάλης απόδοσης λαμπτήρες με την τελευταία τεχνολογία, οι διόδοι εκπομπής φωτός (LED)

Όλα τα παραπάνω προσφέρουν σημαντική συνολική εξοικονόμηση κόστους στους χρήστες λόγω της χαμηλότερης κατανάλωσης, ακόμη και εάν ληφθεί υπόψη ότι η τιμή αγοράς τους

είναι υψηλότερη. Η εξοικονόμηση κόστους ανέρχεται σε 25 έως 50€ ετησίως, ανάλογα με το μέγεθος του νοικοκυριού και την επιλογή εναλλακτικών λαμπτήρων.

Οι διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις - ευρύτερη επιλογή λαμπτήρων

Βελτιωμένος λαμπτήρας πυρακτώσεως (ενεργειακής κατηγορίας C, λαμπτήρας αλογόνου με ξένο)

	<p>Αυτός ο λαμπτήρας καταναλώνει περίπου 20-25% λιγότερη ενέργεια παράγοντας το ίδιο φως σε σύγκριση με τους καλύτερους συμβατικούς λαμπτήρες πυρακτώσεως.</p> <p>Προσφέρει φως ισοδύναμης ποιότητας με τους συμβατικούς λαμπτήρες πυρακτώσεως, αλλά με κανονική χρήση έχει τη διπλάσια διάρκεια ζωής (2 χρόνια).</p> <p>Είναι πλήρως συμβατός σε μέγεθος με τις υπάρχουσες συσκευές φωτισμού και έχει δυνατότητα αυξομείωσης της έντασης εάν χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε ροοστάτη.</p>
---	--

Βελτιωμένος λαμπτήρας πυρακτώσεως (ενεργειακής κατηγορίας B, λαμπτήρας αλογόνου με κάλυψη για υπέρυθη ακτινοβολία)

	<p>Αυτός ο λαμπτήρας καταναλώνει περίπου 45% λιγότερη ενέργεια παράγοντας το ίδιο φως σε σύγκριση με τους καλύτερους συμβατικούς λαμπτήρες πυρακτώσεως.</p> <p>Προσφέρει φως ισοδύναμης ποιότητας με τους συμβατικούς λαμπτήρες πυρακτώσεως, αλλά με κανονική χρήση έχει την τριπλάσια διάρκεια ζωής (3 χρόνια).</p> <p>Έχει δυνατότητα αυξομείωσης της έντασης εάν χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε ροοστάτη.</p>
---	--

Λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους (CFL)

	<p>Οι λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους αποτελούνται από λυχνίες φθορισμού που καταναλώνουν από 65% έως 80% λιγότερη ενέργεια σε σύγκριση με τους συμβατικούς λαμπτήρες πυρακτώσεως. Είναι γνωστό ότι είναι "οικονομικοί" και έχουν διάρκεια ζωής 6-15 χρόνια, ανάλογα με τον τύπο και τη χρήση (ενώ ένας λαμπτήρας πυρακτώσεως έχει διάρκεια ζωής 1 χρόνο). Υπάρχουν μοντέλα σε όλα τα σχήματα και αρκετά έχουν δυνατότητα αυξομείωσης της έντασης.</p> <p>Οι λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους διατίθενται επίσης με εξωτερικό περίβλημα το οποίο κρύβει τις λυχνίες και έτσι μοιάζουν ακόμη περισσότερο με λάμπα.</p>
---	--

Δίοδοι εκπομπής φωτός (LED)

Οι δίοδοι εκπομπής φωτός είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη τεχνολογία και η απόδοσή τους είναι παρόμοια με εκείνη των λαμπτήρων φθορισμού μικρού μεγέθους. Ωστόσο, δεν περιέχουν υδράργυρο και έχουν ακόμη μεγαλύτερη διάρκεια ζωής. Οι δίοδοι εκπομπής φωτός για φωτισμό δωματίων βρίσκονται σήμερα ακόμη στα πρώτα στάδια εμπορευματοποίησης, αλλά ήδη έχουν αρχίσει να αντικαθιστούν τις διαφανείς και αδιαφανείς λάμπες. Πιθανότατα θα αποτελέσουν την εναλλακτική λύση για κάθε είδους λάμπα στο μέλλον.

Λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους - συμβουλές αγοράς και χρήσης

- Προτού επιλέξετε ένα λαμπτήρα φθορισμού μικρού μεγέθους, ελέγξτε στη συσκευασία του:
  - Την ποσότητα του παραγόμενου φωτός: 1300-1400 lumens ισοδυναμούν με ένα λαμπτήρα πυρακτώσεως 100W, 920-970 lumens με λαμπτήρα 75W, 700-750 lumens με λαμπτήρα 60W, 410-430 lumens με λαμπτήρα 40W και 220-230 lumens με λαμπτήρα 25W
  - Τη θερμοκρασία χρώματος (2700K ή «ζεστό λευκό» για χαλάρωση, περισσότερο από 4000K ή «ψυχρό λευκό» για εργασία)
  - Εάν ο λαμπτήρας έχει δυνατότητα αυξομείωσης έντασης (εάν το χρειάζεστε)
  - Εάν ο λαμπτήρας αντέχει στο πολύ συχνό αναβόσβημα (εάν το χρειάζεστε)
  - Εάν ο λαμπτήρας μπορεί να λειτουργήσει σε πολύ χαμηλές θερμοκρασίες, εάν ενδείκνυται για χρήση σε εξωτερικούς χώρους
- Μην τοποθετείτε τους λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους στον κάδο των απορριμμάτων σας - χρησιμοποιήστε τις ειδικές εγκαταστάσεις επιστροφής ή συλλογής
- Εάν ο λαμπτήρας σπάσει κατά λάθος, σας συνιστούμε να αερίσετε το δωμάτιο προτού καθαρίσετε τα θραύσματα με ένα υγρό πανί και να αποφύγετε την επαφή των θραυσμάτων με το δέρμα. Μη χρησιμοποιείτε ηλεκτρική σκούπα.

Οφέλη του μέτρου

Το μέτρο επιφέρει οφέλη για τους πολίτες, το περιβάλλον και την οικονομία.

Θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση περίπου 40TWh ετησίως έως το 2020 - που ισοδυναμεί με την κατανάλωση ενέργειας 11 εκατομμυρίων ευρωπαϊκών νοικοκυριών για την ίδια περίοδο. Το πιο σημαντικό είναι ότι θα οδηγήσει σε μείωση των εκπομπών CO₂ κατά έως και 15 εκατομμύρια τόνους ετησίως. Εμπίπτει στο στόχο της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% έως το 2020.

Θα εξοικονομούνται περίπου 5 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, τα οποία θα εισάγονται ξανά στην ευρωπαϊκή οικονομία. Τέλος, ο συνολικός λογαριασμός ηλεκτρικού ρεύματος ενός μέσου νοικοκυριού θα μειωθεί κατά 20 έως 50€ ετησίως, ανάλογα με το μέγεθος του νοικοκυριού, τον αριθμό λαμπτήρων και τον τύπο του φωτισμού που χρησιμοποιείται.

Εφαρμογή του μέτρου

Οι λαμπτήρες που δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής επάρκειας και απόδοσης (π.χ. ανθεκτικότητα) θα καταργηθούν σταδιακά από την αγορά της ΕΕ από το Σεπτέμβριο του 2009 έως το 2012. Ετοιμάζονται περαιτέρω μέτρα για τους ανακλαστικούς λαμπτήρες όπως οι προβολείς.

Στο μέτρο γίνεται διάκριση μεταξύ «διαφανών» και μη διαφανών λαμπτήρων.

Οι μη διαφανείς λαμπτήρες θα πρέπει να φθάσουν την κατηγορία Α σύμφωνα με το σήμα ενεργειακής απόδοσης της ΕΕ για τους λαμπτήρες, γεγονός το οποίο σημαίνει εξοικονόμηση ενέργειας κατά 75% και άνω σε σύγκριση με τους παραδοσιακούς λαμπτήρες πυρακτώσεως. Μόνο οι λαμπτήρες φθορισμού μικρού μεγέθους και οι δίοδοι εκπομπής φωτός μπορούν να επιτύχουν τέτοια υψηλή απόδοση. Οι καταναλωτές που προτιμούν άλλες τεχνολογίες φωτισμού για λόγους αισθητικής και μεγέθους, μπορούν να αγοράσουν διαφανείς λαμπτήρες.

Στο μεταξύ και οι μη αποδοτικοί διαφανείς λαμπτήρες θα καταργηθούν σταδιακά. Από το Σεπτέμβριο του 2009, οι λαμπτήρες που ισοδυναμούν με διαφανείς λαμπτήρες πυρακτώσεως των 100W και άνω θα πρέπει να κατασκευάζονται με πιο αποδοτική τεχνολογία (π.χ. αποδοτικοί λαμπτήρες αλογόνου). Αυτό το όριο θα ισχύσει σταδιακά και για λαμπτήρες χαμηλότερης ισχύος έως το 2012 (75W το 2010, 60W το 2011, 40W και κάτω το 2012).

Επίσης, εισάγονται νέες απαιτήσεις για τη λειτουργικότητα των λαμπτήρων (χρόνος έναρξης, διάρκεια ζωής, κ.λπ.), έτσι ώστε να επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά μόνο ποιοτικών λαμπτήρων που θα ικανοποιούν τις προσδοκίες των χρηστών. Επίσης, θα απαιτούνται επιπρόσθετες πληροφορίες προϊόντος στη συσκευασία, ώστε να μπορούν οι καταναλωτές να κάνουν τη σωστή επιλογή για τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Το μέτρο ισχύει για λαμπτήρες που κατασκευάζονται και πωλούνται από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα από την 1^η Σεπτεμβρίου. Οι πωλητές χονδρικής και λιανικής θα μπορούν να πωλούν τα υφιστάμενα αποθέματά τους ακόμη και μετά από αυτήν την ημερομηνία. Αυτό σημαίνει ότι οι λαμπτήρες που απαγορεύονται θα απομακρυνθούν σταδιακά από τα ράφια.

Η νομοθετική διαδικασία

Αυτό το μέτρο για τους λαμπτήρες οικιακής χρήσεως αποτελεί τμήμα μιας σειράς μέτρων τα οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο των κρατών μελών ζήτησαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει στο πλαίσιο της οδηγίας οικολογικού σχεδιασμού για τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια (2005/32/ΕΚ) με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής επάρκειας και της περιβαλλοντικής απόδοσης περισσότερων από 30 ομάδων προϊόντων (π.χ. τηλεοράσεις, πλυντήρια, ηλεκτροκινητήρες, καυστήρες θέρμανσης, κ.λπ.).

Το μέτρο για τους λαμπτήρες οικιακής χρήσης διαμορφώθηκε μετά από μια λεπτομερή τεχνική και οικονομική μελέτη, και μετά από εκτεταμένη διαβούλευση όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων καταναλωτών, περιβαλλοντικών ΜΚΟ και κατασκευαστών λαμπτήρων και φωτιστικών. Επιδοκιμάστηκε από το Συμβούλιο των κρατών μελών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και υιοθετήθηκε επίσημα από την Επιτροπή στις 18 Μαρτίου 2009 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 244/2009 της Επιτροπής περί οικολογικού σχεδιασμού λαμπτήρων οικιακής χρήσης).